

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT-EKSAMEN NOVEMBER 2023

GESKIEDENIS: VRAESTEL I

Tyd: 2 uur 100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

- 1. Hierdie vraestel bestaan uit 5 bladsye. Maak asseblief seker dat jou vraestel volledig is.
- 2. Lees die vrae noukeurig.
- 3. Beantwoord **EEN** vraag uit Afdeling A, en **EEN** vraag uit Afdeling B.
- 4. Akkurate en voldoende feitelike kennis is noodsaaklik. Die vermoë om relevante inligting krities te gebruik om vrae te beantwoord, is net so belangrik.
- 5. Begin elke vraag op 'n nuwe bladsy.
- 6. Nommer jou antwoorde presies soos die vrae in die vraestel genommer is.
- 7. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf. Werk op 'n geordende wyse en bied jou antwoorde so netjies as moontlik aan.

IEB Copyright © 2023 BLAAI ASSEBLIEF OM

AFDELING A

Beantwoord **EEN** vraag uit hierdie afdeling.

Skryf 'n beredeneerde opstel wat bewys lewer van ontleding, interpretasie, verduideliking en argumentering. Dit moet ongeveer 800 tot 900 woorde lank wees. (Jy hoef nie 'n woordtelling in te sluit nie.)

VRAAG 1

"'n Verdeelde Duitsland was 'n bydraende faktor tot Koue Oorlog-spanning."

Bespreek die geldigheid van hierdie stelling met verwysing na gebeure in Berlyn vanaf 1945 tot 1961.

[70]

OF

VRAAG 2

"Swart Bewussyn het 'n sentrale rol in die gebeure van 1976 gespeel."

Bespreek die geldigheid van hierdie stelling met verwysing na die faktore wat tot die Soweto-opstand gelei het.

[70]

OF

VRAAG 3

"Ontwikkelende nasies word gedwing om van die Westerse kapitalistiese organisasies afhanklik te wees."

Bespreek die geldigheid van hierdie stelling met verwysing na die voortgesette oorheersing van die Wêreldbank, IMF en WHO op die globale ekonomie tot in die 21ste eeu.

[70]

70 punte

AFDELING B

Beantwoord **EEN** vraag uit hierdie afdeling.

Die uitgebreide skryfstuk moet ongeveer 350 tot 400 woorde lank wees. Jy moet jou eie kennis gebruik en jy kan ook na die stimulus verwys om die vrae te beantwoord. (Jy hoef nie 'n woordtelling in te sluit nie.)

VRAAG 4

Die spotprent hieronder, gepubliseer in 1960 in die Washington Post, is getiteld, "Hammering the sickle". Dit beeld die Chinese leier, voorsitter Mao (links), en die Sowjetunie se premier Chroesjtsjof (regs) uit wat teen mekaar baklei.

[<https://holachina.com/?tag=sino-soviet-split>, Verkry 10 Desember 2022]

Verduidelik die oorsake en gevolge van die skeuring tussen China en die Sowjetunie tussen 1949 en 1973 deur die volgende vrae te beantwoord:

- (a) Wat was die aard van die verhouding tussen China en die Sowjetunie in die 1950's?
- (b) Hoe het voorsitter Mao en premier Chroesjtsjof die verhouding tussen China en die Sowjetunie verander?
- (c) Wat was die impak van die Sino-Sowjet-breuk teen 1973 op die Koue Oorlog?

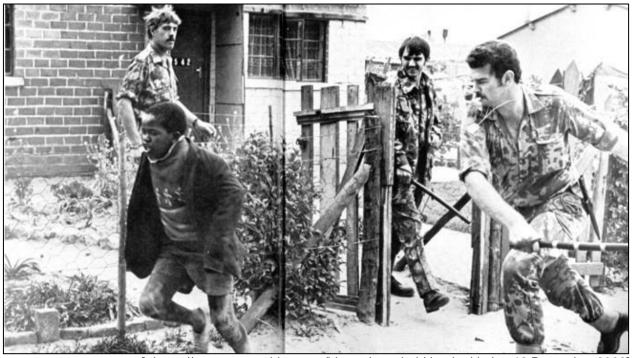
[30]

OF

IEB Copyright © 2023 BLAAI ASSEBLIEF OM

VRAAG 5

Die foto, geneem in 1986, wys hoe Suid-Afrikaanse Weermagtroepe die noodtoestand afdwing. Onder die noodtoestand het die apartheidsregering alle aspekte van die Suid-Afrikaanse samelewing gemilitariseer en swaar gepolisieer.

[<https://www.aamarchives.org/history/apartheid.html>, Verkry 12 Desember 2002]

Verduidelik PW Botha se "Totale Strategie" en hoe sy onderdrukkende maatreëls Suid-Afrika in die middel-1980's beïnvloed het deur die vrae hieronder te beantwoord:

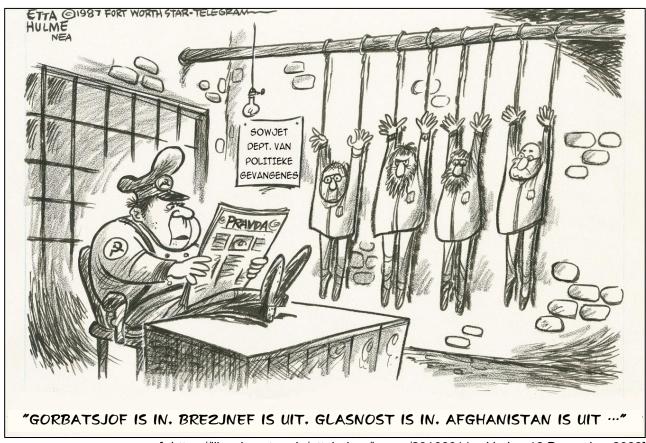
- (a) Wat het gelei tot die ontwikkeling van "Totale Strategie" deur PW Botha?
- (b) Hoe het "Totale Strategie" gepoog om die Apartheidstaat te versterk deur onderdrukkende maatreëls?
- (c) Hoe het "Totale Strategie" en sy onderdrukkende maatreëls Suid-Afrika in die middel-1980's beïnvloed?

[30]

OF

VRAAG 6

Die spotprent hieronder, gepubliseer op 18 Februarie 1987, is deur die politieke spotprenttekenaar Etta Hulme geteken. Hierdie spotprent het in die *Fort Worth Star-Telegram* verskyn. Daar is 'n wag met sy voete op die tafel wat die Sowjet-koerant *Prawda* lees. Daar is Sowjet- politieke gevangenes wat aan hul hande opgehang is.

[<https://libraries.uta.edu/ettahulme/image/20106911>, Verkry 12 Desember 2022]

Verduidelik Gorbatsjof se "hervormingsbeleid" van Glasnost en hoe dit die Sowjetunie in 1989 beïnvloed het deur die volgende vrae te beantwoord:

- (a) Wat was Glasnost en wat het daartoe gelei dat Gorbatsjof dit in die middel-1980's in die Sowjetunie geïmplementeer het?
- (b) Hoe het Glasnost die Sowjetunie probeer "hervorm"?
- (c) Wat was die impak van Glasnost op die Sowjetunie teen 1989?

[30]

30 punte

Totaal: 100 punte